

JAROSLAV HAŠEK:
OSUDY DOBRÉHO VOJÁKA ŠVEJKA ZA SVĚTOVÉ VÁLKY

UKÁZKA I.

1 Když jsem já kdysi obchodoval se zvířaty, tak přišla jedna dáma, že prý jí
2 uletěl papoušek na zahradu a že si tam právě nějaký chlapečkové hráli
3 před vilou na Indiány a že jí ho chytli a vytrhali mu všechna péra
z vocasu 4 a vokrášlili se jimi jako policajti. A ten papoušek že se z tý hanby,
že je
5 bezocasy, roznemoh a zvěrolékař že ho nějakějma práškama dorazil. Chce
6 si tedy koupit novýho papouška, nějakýho slušnýho, žádnýho sprostýho,
7 kterej umí jen nadávat. Co jsem si měl počít, když jsem žádnýho papouška
8 doma neměl a vo žádným nevěděl. Měl jsem doma jen zlýho buldoga,
9 úplně slepýho. Tak jsem, pane obrlajtnant, musel do tý paní mluvit od čtyř
10 hodin odpůldne až do sedmi večer, než koupila místo papouška toho
11 slepýho buldoga. To bylo horší než nějaká diplomatická situace, a když
12 vodcházela, tak jsem řek: „Ať mu jen kluci zkusejí taky vytrhnout vocas,“
13 a víc jsem s tou paní nemluvil, poněvadž se musela kvůli tomu buldogovi
14 vystěhovat z Prahy, poněvadž pokousal celej dům.

UKÁZKA II.

15 Ztráta je to, to se nedá upřít. Hrozná ztráta. Von se Ferdinand nedá
16 nahradit nějakým pitomou. Von měl bejt jenom tlustější. Kdyby byl bejval
17 tlustější, tak by ho jistě dřív ranila mrtvice, když honil ty báby na
18 Konopišti, když tam v jeho revíru sbíraly roští a houby, a nemusel zemřít
19 takovou hanebnou smrtí. Když to povážím, strýc císaře pána a voni ho
20 zastřelejí. Vždyť je to ostuda, jsou toho plný noviny. U nás před léty
21 v Budějovicích probodli na trhu v nějaké takové malé hádce jednoho
22 obchodníka s dobyt看, nějakého Břetislava Ludvíka. Ten měl syna
23 Bohuslava, a kam přišel prodávat prasata, nikdo od něho nic nekoupil a
24 každý říkal: „To je syn toho probodnutýho, to bude asi pěkej lump.“
25 Musel skočit v Krumlově z toho mostu do Vltavy a museli ho vytáhnout,
26 museli ho křísit, museli z něho pumpovat vodu a von jim musel skonat
27 v náručí lékaře, když mu dal nějakou injekci.

Číslo: _____

Body: _____

Kontrola: _____

Přijímací zkoušky do 1. ročníku GJK – humanitní část – 1. kolo 2006

Následující úkoly vycházejí z přiloženého textu. Přečtěte ho pečlivě a úkoly řešte přímo do zadání. Pro orientaci se řiďte uvedeným číslem řádku .

1. Napište, kolik vět hlavních a vedlejších obsahuje souvětí „*Kdyby byl bejval tlustější, tak by ho jistě...*“ (ř.16-19) . U vedlejších vět určete jejich druh.

2. Určete, jakými větnými členy jsou následující výrazy:

nahradit (ř.16)

tlustější (ř. 16)

nikdo (ř.23)

ostuda (ř.20)

3. U následujících výrazů určete všechny tvaroslovné kategorie:

nějaký (ř.2)

roznemoh (ř.5)

bezocasý (ř.5)

byl by bejval (ř. 16)

4. Následující slova nahrad'te českými antonymy tak, abyste dodrželi původní kontext. Nepoužívejte slova příbuzná!

hanebnou (ř.19)

ostuda(ř.20)

5. Uved'te, jaká slova stojí na počátku slovotvorného řetězce následujících výrazů, a uved'te alespoň 3 slova příbuzná:

vokrášlili (ř.4)

roznemoh (ř.5)

povážím (ř.19)

6. Označte, které z následujících výrazů jsou v daném kontextu expresivní.

chlapečkové (ř.2)

vocasů (ř.3)

dorazil (ř.5)

sprostýho (ř.6)

7. Vyberte z textu příklady obecné češtiny v rovině:

fonetické (hláskoslovné):

morfologické (tvaroslovné):

lexikální (slovní zásoby):

U následujících otázek nemusí být vždy správně pouze jedno řešení!

8. Označte, které z uvedených jazykových a stylistických prostředků se vyskytují v textu a současně jsou znakem mluveného projevu:

- a) nářečí
- b) časté používání zájmen
- c) opakování
- d) přítomnost posluchače

9. Seřad'te následující události z ukázky I. podle časové posloupnosti. Písmenům přiřad'te čísla od 1 do 9 tak, aby událost, která se odehrála nejdřív (nejvíc v minulosti), měla číslo 1.

- a) dámě uletí papoušek
- b) dáma se stěhuje z Prahy
- a) papoušek onemocní
- d) chlapečkové trahají papouškovi péra
- e) papoušek se stydí
- f) Švejk (vypravěč) vypráví obrlajtnantovi příběh s dámou
- g) za Švejkem (vypravěčem) přichází dáma
- h) Švejk prodává dámě psa
- i) papoušek zemřel

a b c d e f g h i

10. Které z událostí, o nichž se mluví v ukázce II., se v rovině tohoto vyprávění skutečně odehrály?

- a) Ferdinanda ranila mrtvice
- b) Ferdinand honil báby na Konopišti
- c) Bohuslav skočil z mostu
- d) ze syna zavražděného Břetislava Ludvíka se stal lump

11. Co spojuje smrt Ferdinanda a smrt Břetislava Ludvíka?

- j) kdyby byli tlustější, tak by nezemřeli
- k) oba dva umírají za nedůstojných okolností
- l) žádná souvislost mezi nimi není

12. Román Jaroslava Haška patří k nejvýznamnějším dílům české literatury. Z následujícího přehledu vyberte historické a kulturní události, které proběhly během desetiletí, v němž vyšel poprvé román o Švejkovi. Také označte osoby či instituce, jež v tomto desetiletí žily nebo vyvíjely činnost.

Karel Čapek	ano	x	ne
romantismus	ano	x	ne
absurdní drama	ano	x	ne
I. republika	ano	x	ne
založení Národního divadla	ano	x	ne
Jan Neruda	ano	x	ne
„Pražské jaro“ – invaze vojsk Varšavské smlouvy	ano	x	ne
kubismus	ano	x	ne
rakousko-uherské vyrovnání	ano	x	ne
Václav Havel	ano	x	ne
československé legie	ano	x	ne
Karel Poláček	ano	x	ne
exilová literatura	ano	x	ne
„Sokol“ – tělovýchovný spolek	ano	x	ne

13. Přestylizuje poslední souvětí (ř. 25-27) ukázky II. tak, aby se neopakovalo sloveso *musel* a přitom se nezměnil charakter vyprávění.

.....

.....

.....

.....

.....

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

